

**گفت‌وگو با سعید شیخ زاده
مدیر دوبلاژ انیمیشن لوپتو و بچه زرنگ**

اول کارگردانی صدا بعد کارگردانی تصویر!

بی‌اغراق یکی از مهم‌ترین بخش‌های هر انیمیشنی دوبله آن است و مخاطب ایرانی با دوبله‌های رنگارنگی که از سال‌ها قبل سلیقه‌اش را تربیت کرده، به خوبی ارتباط برقرار می‌کند و یا دوبله ضعیف را پس می‌زند. این مسئله نه تنها در ایران بلکه در کل جهان به قدری پر اهمیت است که از قدیم ستاره‌های هالیوود برای گویندگی به جای شخصیت‌های مختلف استخدام می‌شدند. در سال گذشته که انیمیشن روزگار خوبی را در کشور سبزی کرده مسئله دوبله بیش از پیش مهم شده است و با توجه به چشم‌انداز تولیدات انیمیشن سینمایی کشور در سال‌های آینده صنعت صدا پیشگی نیز باید ارتقا یابد. به همین خاطر به سراغ سعید شیخ زاده مدیر دوبلاژ انیمیشن سینمایی لوپتو رفتیم تا از اهمیت دوبلاژ انیمیشن‌های سینمایی و چالش‌هایش سوال بپرسیم.

مادر سال‌های اخیر اکران‌های موفق‌تری در حوزه کودک و نوجوان داشتیم و کماکان روند رو به رشد صنعت انیمیشن را هم شاهد هستیم. از آنجایی که مهم‌ترین بخش انیمیشن، گویندگی و دوبله است، مایل بودیم مصاحبه‌ای را با جنابعالی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مدیر دوبلاژهای کشور انجام بدهیم.

به عنوان اولین سوال لطفاً بفرمایید که چه تفاوتی بین گویندگی انیمیشن‌های ایرانی و دوبله انیمیشن‌های خارجی وجود دارد؟

اساساً سبک کار کردن و اجرا انیمیشن ایرانی و خارجی با یکدیگر متفاوت است. ما انیمیشن خارجی را داریم و صدای گوینده‌اش را هم داریم و صدای گویندگی پس‌کلی ایده برای انجام آن داریم. ولی کار برای انیمیشن ایرانی به خصوص در بخش سینمایی به این صورت است که کلاً بعد از آماده شدن فیلمنامه، مدیر دوبلاژ با کارگردان وارد بحث و مذاکره می‌شوند تا شخصیت‌ها را پیدا کنند و صداها را بسازند. بعد دنبال صدا پیشه‌ها می‌روند تا اول از همه آنها کار را اجرا کنند و بعد انیمیشن را بسازند. مادر سال‌های اخیر به این شکل کار کردیم. ما ابتدا شخصیت‌ها را پیدا کردیم و کارها را ضبط کردیم. به نوعی می‌توان گفت که کارگردانی صدا انجام دادیم. در کارگردانی صدا، هر کدام از صدا پیشه‌ها نقش خودشان را اجرا می‌کنند و بعد اینها کنار یکدیگر چیده می‌شود و بعد دوستان شروع به ساخت انیمیشن می‌کنند. به این شکل، اجرا طبیعی‌تر می‌شود و حس واقعی‌تری را به مخاطب می‌دهد. در اصل می‌توان می‌گفت این صدا است که به تصویر کمک می‌کند.

یعنی اول کارگردانی صدا انجام می‌شود و بعد کارگردانی تصویر؟

بله، با این روش صدا خیلی به تصویر کمک می‌کند و بچه‌های انیماتور می‌توانند خیلی بهتر پیش بروند.

برای انتخاب صدا پیشه، به این مسئله

اصولاً بچه‌ها دنبال صدای غریبه و آشنا نیستند و اساساً دنبال ستاره‌ها نیستند. بچه‌ها دنبال یک کیفیت واقعی می‌گردند. هر چه شما به ادبیات کودک نزدیک‌تر باشید و کار واقعی‌تر باشد، استقبال مخاطب بیشتر است

توجه می‌کنید که چقدر صدا معروف است؟

بله، قطعاً. این خیلی مهم است که صدا، صدای شناخته‌شده‌ای باشد. هم از جهت اجرایی بهتر است و هم از جهت اینکه خوب بیننده‌ها بیشتر دوست دارند. البته این مسئله در صورتی است که صدا به شخصیت بخورد. اول باید خود شخصیت‌ها تحلیل بشوند و ببینیم که چه صدایی برایشان مناسب‌تر است و آن صدا را برایشان انتخاب کنیم.

در انتخاب صدای مناسب، نظر نهایی با چه کسی است؟

مدیر دوبلاژ پیشنهادهای خودش را می‌دهد ولی نظر نهایی، نظر کارگردان است. کل انیمیشن برای کارگردان و به اسم اوست و باید بپذیریم که ایشان حرف آخر را می‌زنند.

اینکه صدا، معروف باشد، چقدر برای بچه‌ها مهم است؟ اگر کار صدای معروفی نداشته باشد، استقبال بچه‌ها کم می‌شود؟

اصولاً بچه‌ها دنبال صدای غریبه و آشنا نیستند و اساساً دنبال ستاره‌ها نیستند. بچه‌ها دنبال یک کیفیت واقعی می‌گردند. هر چه شما به ادبیات کودک نزدیک‌تر باشید و کار واقعی‌تر باشد، استقبال مخاطب بیشتر است. این مسئله همان چیزی است که مدیر دوبلاژ و کارگردان باید خیلی با هم درباره‌اش بحث کنند. آنچه مهم است این است که کاری را واقعی و با جان و دل به بچه‌ها تحویل بدهیم و این مسئله باعث می‌شود که بچه، کار را دوست داشته باشد و بیننده‌اش شود. بچه‌ها دوست دارند که با عقل و منطق باهاشان

جلو برویم. متأسفانه ما اکثر مواقع در برخورد‌ها و کارهای سینمایی که تولید می‌کنیم، بچه‌ها را دست کم می‌گیریم. می‌خواهیم که یک کار ساده و دم‌دستی برای بچه‌ها تولید کنیم. در صورتی که بچه‌ها خیلی بیشتر می‌فهمند. الان در جهان کارهایی تولید می‌شود که دارای قصه‌های بسیار پیچیده هستند. اما بچه‌ها به راحتی این داستان‌ها را تحلیل می‌کنند؛ اما بزرگ‌ترها نمی‌توانند این کار را بکنند. بنابراین ما نباید با بچه‌ها خیلی در سطح پایین برخورد کنیم.

در سال‌ها فعالیت‌تان، با چه کسانی سابقه همکاری داشتید؟

من با همه گویندگان و حتی بازیگرهای بزرگ و خوبان کار کردم و دعوتشان کردم تا در انیمیشن‌های ساخت ایران، صحبت کنند. در انیمیشن‌های خارجی که خیلی بیشتر و در انیمیشن‌های ایرانی که موضوع بحثمان هست هم حضور پیدا کرده‌اند. بزرگانی مانند ناصر طهماسب، زنده‌یاد بهرام زند، زنده‌یاد حسین عرفانی، خانم زهره شکوفنده سایر بزرگان این حرفه.

